

Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Kwikvergiftiging in Japan

1 maximumscore 2

$$\frac{[\text{CH}_3\text{Hg}^+][\text{Cl}^-]}{[\text{CH}_3\text{HgCl}]} = K \text{ of } K = \frac{[\text{CH}_3\text{Hg}^+][\text{Cl}^-]}{[\text{CH}_3\text{HgCl}]}$$

Indien als antwoord slechts de juiste concentratiebreuk is gegeven 1

Indien in een overigens juist antwoord één onjuistheid in de concentratiebreuk voorkomt, zoals bijvoorbeeld in een antwoord als

$$\frac{[\text{CH}_3\text{Hg}^+] + [\text{Cl}^-]}{[\text{CH}_3\text{HgCl}]} = K \quad 1$$

2 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

In rivierwater is de chlorideconcentratie lager dan in zeewater. Daardoor ligt in rivierwater het evenwicht meer naar rechts dan in zeewater en zal de $[\text{CH}_3\text{HgCl}]$ in rivierwater minder dan $1,5 \cdot 10^5$ keer zo groot zijn als de $[\text{CH}_3\text{Hg}^+]$.

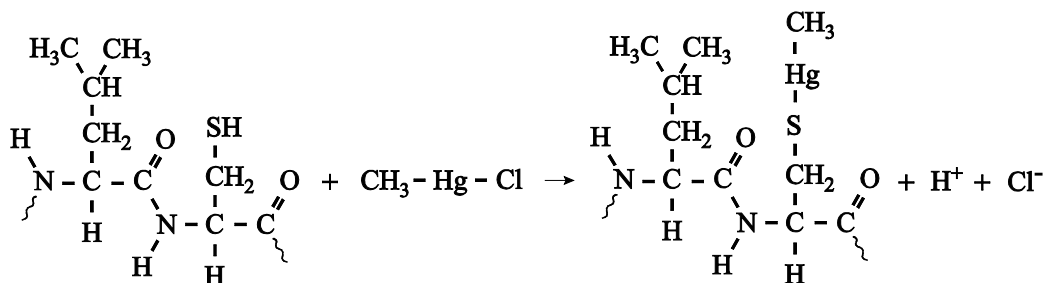
- in rivierwater is de chlorideconcentratie lager dan in zeewater 1
- daardoor ligt in rivierwater het evenwicht meer naar rechts dan in zeewater en conclusie 1

Vraag	Antwoord	Scores
3	maximumscore 4	
	<p>Een voorbeeld van een juist antwoord is: Omdat de hoeveelheid Hg die in CH_3Hg^+ zit te verwaarlozen is (want de $[\text{CH}_3\text{Hg}^+]$ is $1,5 \cdot 10^5$ keer zo klein als de $[\text{CH}_3\text{HgCl}]$), is het kwikgehalte</p> $\frac{1,1 \cdot 10^2}{8,4 \cdot 10^3} \times \left(\frac{10^6}{10^6}\right) \times \frac{1,024 \cdot 10^3}{10^3} \times \frac{200,6}{251,1} = 1,1 \cdot 10^{-2} \text{ (mg Hg per liter zeeewater).}$	
	<ul style="list-style-type: none"> • berekening van het gehalte CH_3HgCl in zeeewater in massa-ppm: $1,1 \cdot 10^2$ (massa-ppm) delen door de BCF (is gelijk aan $8,4 \cdot 10^3$) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • omrekening van het gehalte CH_3HgCl in zeeewater in massa-ppm naar het gehalte CH_3HgCl in zeeewater in mg per liter: (delen door 10^6 (ppm)) en vermenigvuldigen (met 10^6 (mg kg^{-1}) en) met de dichtheid van zeeewater (bijvoorbeeld via Binas-tabel 11: $1,024 \cdot 10^3 \text{ kg m}^{-3}$) en delen door 10^3 (L m^{-3}) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • omrekening van het gehalte CH_3HgCl in zeeewater in mg per liter naar het aantal mg Hg per liter zeeewater dat in CH_3HgCl zit: vermenigvuldigen met de verhouding tussen de atoommassa van Hg en de molecuulmassa van CH_3HgCl (bijvoorbeeld via Binas-tabel 99: $\frac{200,6}{251,1}$) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • notie dat de hoeveelheid Hg die in CH_3Hg^+ zit, te verwaarlozen is (eventueel impliciet) en conclusie 	1
	<p>Indien in een overigens juist antwoord $1,0 \text{ kg L}^{-1}$ als dichtheid voor zeeewater is gebruikt, leidend tot de uitkomst $1,0 \cdot 10^2$ (mg Hg per liter zeeewater)</p>	3

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

4 maximumscore 4

Een juist antwoord kan er als volgt uitzien:

- peptidebindingen juist weergegeven 1
- zijketens van de aminozuureenheden links van de pijl juist weergegeven 1
- zijketens van de aminozuureenheden rechts van de pijl juist weergegeven 1
- $\text{CH}_3 - \text{Hg} - \text{Cl}$ links van de pijl en H^+ en Cl^- rechts van de pijl en begin en eind van de aminozuurketen weergegeven met ~ of met - of met • 1

Indien in een overigens juist antwoord HCl rechts van de pijl staat 3

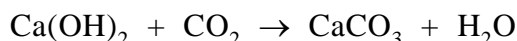
Opmerkingen

- Wanneer de formule van methylkwikchloride is weergegeven met CH_3HgCl , dit niet aanrekenen.
- Wanneer in een overigens juist antwoord de volgorde van de aminozuren is omgedraaid, dit niet aanrekenen.

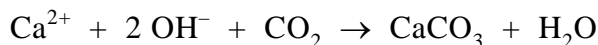
5 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- De structuur van het eiwit is veranderd, daardoor past het substraat niet meer in het enzym.
- De actieve plaats van het enzym is (kennelijk) aangetast.
- De SH groep in de cysteïne-eenheid is (kennelijk) essentieel voor de werking van het enzym.

Restauratie van fresco's**6 maximumscore 2**

of

- CO_2 voor de pijl en H_2O na de pijl 1
- $\text{Ca}(\text{OH})_2$ of Ca^{2+} en 2OH^- voor de pijl en CaCO_3 na de pijl en juiste coëfficiënten 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

7 maximumscore 3

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Uitgaande van 100 kg kalksteen/calcië/calciëumcarbonaat:

Uit 100 kg kalksteen/calcië/calciëumcarbonaat wordt

$$\frac{100}{100,1} \times 172,1$$

$$\frac{100,1}{2,32 \cdot 10^3} = 7,4 \cdot 10^{-2} \text{ m}^3 \text{ gips gevormd. Het volume van de 100 kg}$$

kalksteen/calcië/calciëumcarbonaat was $\frac{100}{2,7 \cdot 10^3} = 3,7 \cdot 10^{-2} \text{ m}^3$.

(Het volume is dus groter geworden.)

- Uitgaande van 1,00 kmol kalksteen/calcië/calciëumcarbonaat:

Uit $\frac{100,1}{2,7 \cdot 10^3} = 3,7 \cdot 10^{-2} \text{ m}^3$ (is het volume van 1,00 kmol)

kalksteen/calcië/calciëumcarbonaat ontstaat $\frac{172,1}{2,32 \cdot 10^3} = 7,4 \cdot 10^{-2} \text{ m}^3$

(is het volume van 1,00 kmol) gips. (Het volume is dus groter geworden.)

- Uitgaande van 1,0 m³ kalksteen/calcië/calciëumcarbonaat:

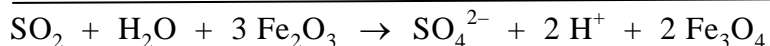
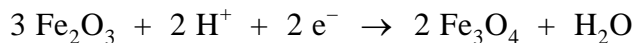
$$\frac{\text{volume gips}}{\text{volume kalksteen/calcië/calciëumcarbonaat}} = \frac{\frac{1,0 \times 2,7 \cdot 10^3}{100,1} \times 172,1}{2,32 \cdot 10^3} = 2,0$$

- berekening van het aantal kmol calciëumcarbonaat in 100 kg kalksteen: 100 (kg) delen door de massa van een kmol calciëumcarbonaat (bijvoorbeeld via Binas-tabel 98: 100,1 kg) 1
- omrekening van het aantal kmol calciëumcarbonaat in 100 kg kalksteen naar het aantal kg gips dat daaruit kan worden gevormd: vermenigvuldigen met de massa van een kmol gips (bijvoorbeeld via Binas-tabel 98: 172,1 kg) 1
- omrekening van 100 kg kalksteen naar het aantal m³ en van het aantal kg gips dat uit 100 kg kalksteen kan worden gevormd naar het aantal m³: 100 (kg) delen door de dichtheid van kalksteen (via Binas-tabel 10: 2,7 · 10³ kg m⁻³) respectievelijk het aantal kg gips dat uit 100 kg kalksteen kan worden gevormd delen door de dichtheid van gips (via Binas-tabel 10: 2,32 · 10³ kg m⁻³) (en constatering dat het volume groter is geworden) 1

of

Vraag	Antwoord	Scores
	<ul style="list-style-type: none"> • berekening van het volume van 1,00 kmol calciumcarbonaat: de massa van een kmol calciumcarbonaat (bijvoorbeeld via Binas-tabel 98: 100,1 kg) delen door de dichtheid van kalksteen (via Binas-tabel 10: $2,7 \cdot 10^3 \text{ kg m}^{-3}$) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • berekening van het aantal kg gips dat uit 1,00 kmol calciumcarbonaat ontstaat: 1,00 (kmol) vermenigvuldigen met de massa van een kmol gips (bijvoorbeeld via Binas-tabel 98: 172,1 kg) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • omrekening van het aantal kg gips dat uit 1,00 kg kalksteen kan worden gevormd naar het aantal m^3: delen door de dichtheid van gips (via Binas-tabel 10: $2,32 \cdot 10^3 \text{ kg m}^{-3}$) (en constatering dat het volume groter is geworden) 	1
	of	
	<ul style="list-style-type: none"> • berekening van het aantal kmol calciumcarbonaat in (bijvoorbeeld) $1,0 \text{ m}^3$ kalksteen: $1,0 \text{ (m}^3\text{)}$ vermenigvuldigen met de dichtheid van kalksteen (bijvoorbeeld via Binas-tabel 10: $2,7 \cdot 10^3 \text{ kg m}^{-3}$) en delen door de massa van een kmol calciumcarbonaat (bijvoorbeeld via Binas-tabel 98: 100,1 kg) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • omrekening van het aantal kmol calciumcarbonaat (is gelijk aan het aantal kmol gips) naar het aantal kg gips dat uit $1,0 \text{ m}^3$ kalksteen kan worden gevormd: vermenigvuldigen met de massa van een kmol gips (bijvoorbeeld via Binas-tabel 98: 172,1 kg) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • omrekening van het aantal kg gips dat uit $1,0 \text{ m}^3$ kalksteen kan worden gevormd naar het aantal m^3 gips: delen door de dichtheid van gips (via Binas-tabel 10: $2,32 \cdot 10^3 \text{ kg m}^{-3}$) (en constatering dat dit volume groter is dan de oorspronkelijke $1,0 \text{ m}^3$) 	1
	<p><i>Opmerkingen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Wanneer een fout tegen de significantieregels is gemaakt, dit hier niet aanrekenen. – Wanneer een antwoord is gegeven als: „Het volume van het kalksteen is kleiner dan van het gips, want $\frac{100,1}{2,7} < \frac{172,1}{2,32}$.”, dit goed rekenen. 	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

8 maximumscore 4

- in de vergelijking van de halfreactie van hematiet de Fe balans en de O balans kloppend 1
- in de vergelijking van de halfreactie van hematiet de H balans en de ladingsbalans kloppend 1
- juiste vergelijking van de halfreactie van zwaveldioxide 1
- juiste optelling van beide vergelijkingen en wegstrepen van H^+ en H_2O voor en na de pijl 1

Opmerking

Wanneer in plaats van reactiepijlen evenwichtstekens zijn gebruikt, dit niet aanrekenen.

9 maximumscore 2

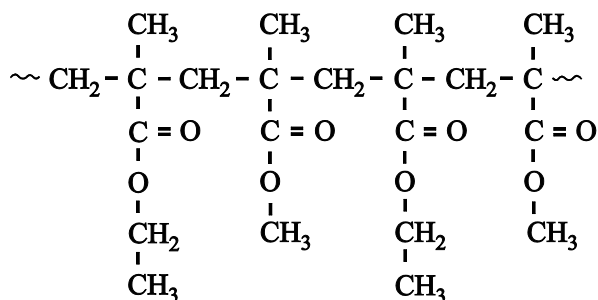
Er ontstaat (opgelost) zwavelzuur en dat kan weer met kalksteen reageren (onder vorming van gips).

- er ontstaat (opgelost) zwavelzuur 1
- dat kan weer met kalksteen reageren (onder vorming van gips) 1

Indien een antwoord is gegeven als: “Er ontstaat een gas. Als dit ontsnapt, ontstaan scheurtjes in het fresco, waardoor het afbrokkelt.” 1

10 maximumscore 3

Een juist antwoord kan er als volgt uitzien:

- juiste weergave van de hoofdketen 1
- juiste weergave van de esterbindingen in de monomeereenheden 1
- alle methylgroepen en ethylgroepen juist weergegeven en begin en eind van de keten aangegeven met ~ of met – of met • 1

Opmerking

Wanneer de ethylgroep is weergegeven met C_2H_5 , dit niet aanrekenen.

Vraag	Antwoord	Scores
11	<p>maximumscore 3</p> <p>Een voorbeeld van een juist antwoord is: Volgens Binas-tabel 45A is bariumsulfaat slechter oplosbaar dan calciumsulfaat. Daarom kan de volgende reactie optreden: $\text{Ba}(\text{OH})_2 + \text{CaSO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{BaSO}_4 + \text{Ca}(\text{OH})_2 + 2\text{H}_2\text{O}$ Daardoor neemt de hoeveelheid gips af. Uit het gevormde $\text{Ca}(\text{OH})_2$ kan (extra) kalksteen worden gevormd.</p> <ul style="list-style-type: none"> bariumsulfaat is slechter oplosbaar dan calciumsulfaat juiste reactievergelijking uit het gevormde $\text{Ca}(\text{OH})_2$ kan (extra) kalksteen worden gevormd <p>Indien in een overigens juist antwoord is vermeld dat bariumsulfaat slecht reageert en calciumsulfaat matig reageert of dat barium en sulfaat slecht reageren en calcium en sulfaat matig reageren</p> <p><i>Opmerkingen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Wanneer een reactievergelijking is gegeven waarin bariumhydroxide en/of calciumhydroxide is geïoniseerd, dit goed rekenen. Wanneer in een overigens juist antwoord als formule van gips de formule van calciumsulfaat is gebruikt, dit niet aanrekenen. 	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2</p>

Mest verwerken

12	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeelden van een juist antwoord zijn: $\text{NH}_4^+ + \text{OH}^- \rightleftharpoons \text{NH}_3 + \text{H}_2\text{O}$ of omgekeerd en $\text{NH}_4^+ + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{NH}_3 + \text{H}_3\text{O}^+ / \text{NH}_4^+ \rightleftharpoons \text{NH}_3 + \text{H}^+$ of omgekeerd</p> <ul style="list-style-type: none"> $\text{NH}_4^+ + \text{OH}^-$ aan de ene kant van het evenwichtsteken $\text{NH}_3 + \text{H}_2\text{O}$ aan de andere kant van het evenwichtsteken <p>of</p> <ul style="list-style-type: none"> $\text{NH}_4^+ + \text{H}_2\text{O} / \text{NH}_4^+$ aan de ene kant van het evenwichtsteken $\text{NH}_3 + \text{H}_3\text{O}^+ / \text{NH}_3 + \text{H}^+$ aan de andere kant van het evenwichtsteken <p>Indien in een overigens juist antwoord geen evenwichtsteken is gebruikt</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
----	--	-------------------------------------

Vraag	Antwoord	Scores
13	maximumscore 3	
	<p>Voorbeelden van een juist antwoord zijn: Toevoegen van loog of kalk betekent toevoegen van OH^-. / Bij pH verhoging wordt OH^- toegevoegd. Wanneer je een deeltje toevoegt dat links/rechts in de reactievergelijking staat, verschuift de ligging van het evenwicht naar rechts/links. Bij verwarmen zal (de vluchtige) NH_3 uit de oplossing ontwijken. (Daardoor verschuift de ligging van het evenwicht naar de kant van de ammoniak / loopt het evenwicht af in de richting van de ammoniak.)</p>	
	en	
	<p>Toevoegen van loog of kalk betekent toevoegen van OH^- / een base. / Bij pH verhoging wordt OH^- toegevoegd. OH^- / De base reageert met $\text{H}_3\text{O}^+/\text{H}^+$, daardoor verschuift de ligging van het evenwicht / loopt het evenwicht af naar de kant van de ammoniak. Bij verwarmen zal (de vluchtige) NH_3 uit de oplossing ontwijken. (Daardoor verschuift de ligging van het evenwicht naar de kant van de ammoniak / loopt het evenwicht af in de richting van de ammoniak.)</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • toevoegen van loog of kalk betekent toevoegen van OH^- / bij pH verhoging wordt OH^- toegevoegd en dat staat links/rechts in de reactievergelijking • daardoor verschuift de ligging van het evenwicht naar rechts/links • bij verwarmen zal (de vluchtige) NH_3 uit de oplossing ontwijken (daardoor verschuift de ligging van het evenwicht naar de kant van de ammoniak / loopt het evenwicht af in de richting van de ammoniak) 	1 1 1
	of	
	<ul style="list-style-type: none"> • toevoegen van loog of kalk betekent toevoegen van OH^- / een base / bij pH verhoging wordt OH^- toegevoegd • OH^- / de base reageert met $\text{H}_3\text{O}^+/\text{H}^+$, daardoor verschuift de ligging van het evenwicht / loopt het evenwicht af naar de kant van de ammoniak • bij verwarmen zal (de vluchtige) NH_3 uit de oplossing ontwijken (daardoor verschuift de ligging van het evenwicht naar de kant van de ammoniak / loopt het evenwicht af in de richting van de ammoniak) 	1 1 1
	<p>Indien in een overigens juist antwoord de evenwichtsverschuiving bij temperatuurverhoging wordt verklaard door op te merken dat de reactie waarin NH_3 wordt gevormd endotherm is</p>	2

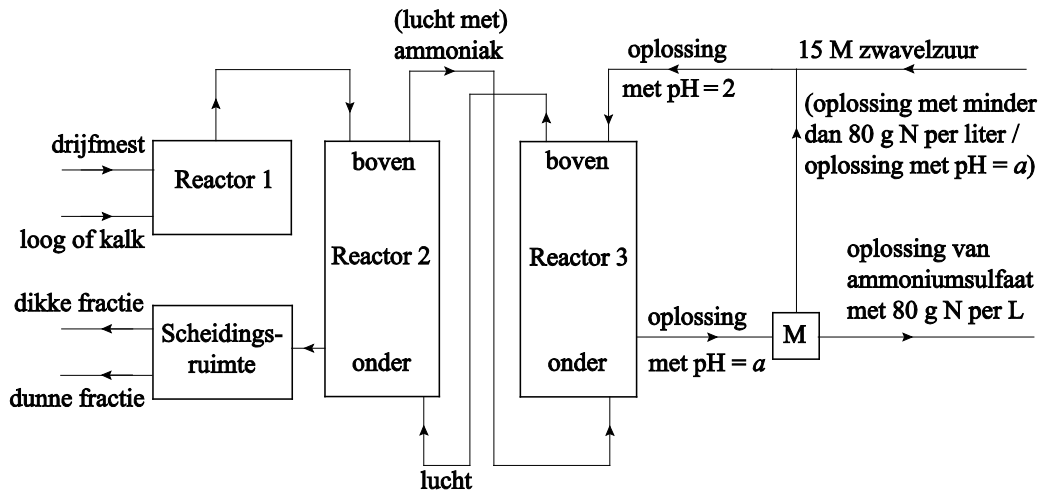
Vraag	Antwoord	Scores
14	<p>maximumscore 2</p> <p>Een voorbeeld van een juist antwoord is: In het basische milieu wordt CO₂ omgezet tot CO₃²⁻/carbonaat. Dit reageert vervolgens met (het kennelijk aanwezige) Ca²⁺ tot CaCO₃.</p> <ul style="list-style-type: none"> • in het basische milieu wordt CO₂ omgezet tot CO₃²⁻/carbonaat 1 • CO₃²⁻/carbonaat reageert vervolgens met (het kennelijk aanwezige) Ca²⁺ tot CaCO₃ 1 <p>Indien slechts een antwoord is gegeven als: „Voor de vorming van CaCO₃ is (onder andere) CO₂ nodig (en als dat er niet is, kan ook geen CaCO₃ worden gevormd).” 1</p>	
15	<p>maximumscore 4</p> <p>Een voorbeeld van een juiste berekening is:</p> $(\text{pH} =) - \log \sqrt{\frac{80}{14,01}} \times 5,6 \cdot 10^{-10} = 4,25$ <ul style="list-style-type: none"> • berekening van de concentratie van de ammoniumionen in de ammoniumsulfaatoplossing met 80 g N per L (is gelijk aan het aantal mol N per L): 80 (g) delen door de massa van een mol N (bijvoorbeeld via Binas-tabel 99: 14,01 g) 1 • juiste evenwichtsvoorwaarde: $\frac{[\text{NH}_3][\text{H}_3\text{O}^+]}{[\text{NH}_4^+]} = K_z$ (eventueel reeds gedeeltelijk ingevuld) 1 • omrekening van de concentratie van de ammoniumionen in de ammoniumsulfaatoplossing met 80 g N per L naar de [H₃O⁺]: vermenigvuldigen met K_z (bijvoorbeeld via Binas-tabel 49: 5,6 · 10⁻¹⁰) en de wortel uit het product trekken 1 • omrekening van de [H₃O⁺] naar pH: de negatieve logaritme nemen 1 	

Vraag	Antwoord	Scores
16	maximumscore 2	
	Voorbeelden van een juist antwoord zijn:	
	– Het geleidingsvermogen van de oplossing; dat moet gelijk zijn aan dat van een (standaard)oplossing van ammoniumsulfaat met 80 g N per liter.	
	– De dichtheid van de oplossing; die moet gelijk zijn aan die van een (standaard)oplossing van ammoniumsulfaat met 80 g N per liter.	
	– De kooktemperatuur / het kookpunt van de oplossing; die/dat moet gelijk zijn aan die van een (standaard)oplossing van ammoniumsulfaat met 80 g N per liter.	
	• juiste eigenschap genoemd	1
	• vergelijking met een (standaard)oplossing van ammoniumsulfaat met 80 g N per liter	1
	Indien een antwoord is gegeven als: „Je moet een teststrookje voor NH_4^+ in de oplossing dopen. Dat moet dezelfde kleur krijgen als een teststrookje dat in een (standaard)oplossing van ammoniumsulfaat met 80 g N per liter is gedoopt.”	1
	Indien een antwoord is gegeven waarin pH meting is genoemd	0
	<i>Opmerking</i>	
	<i>Wanneer een antwoord is gegeven als: „Het geleidingsvermogen, want dat neemt toe naarmate de molariteit van het ammoniumsulfaat in de oplossing groter is.”, dit goed rekenen.</i>	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

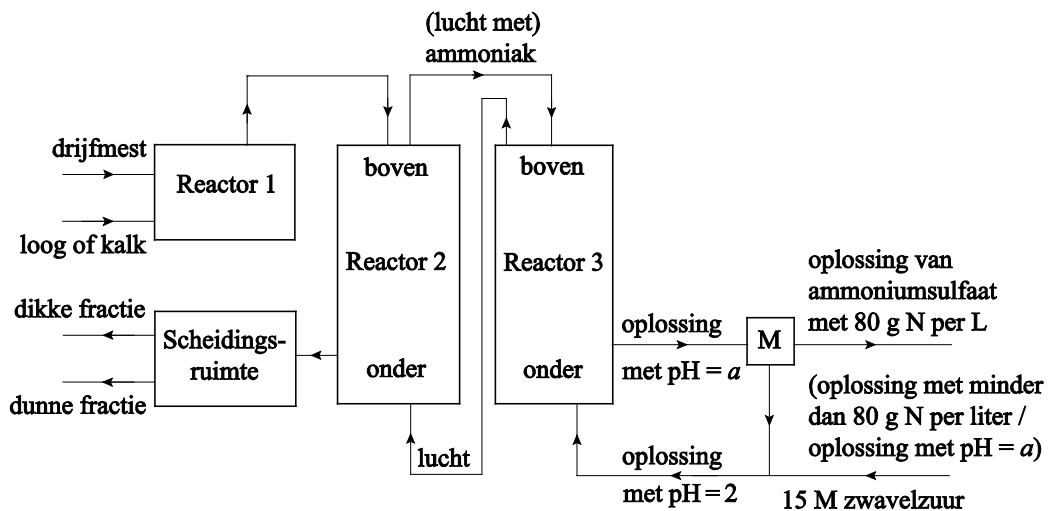
17 maximumscore 4

Een juist antwoord kan er als volgt uitzien:

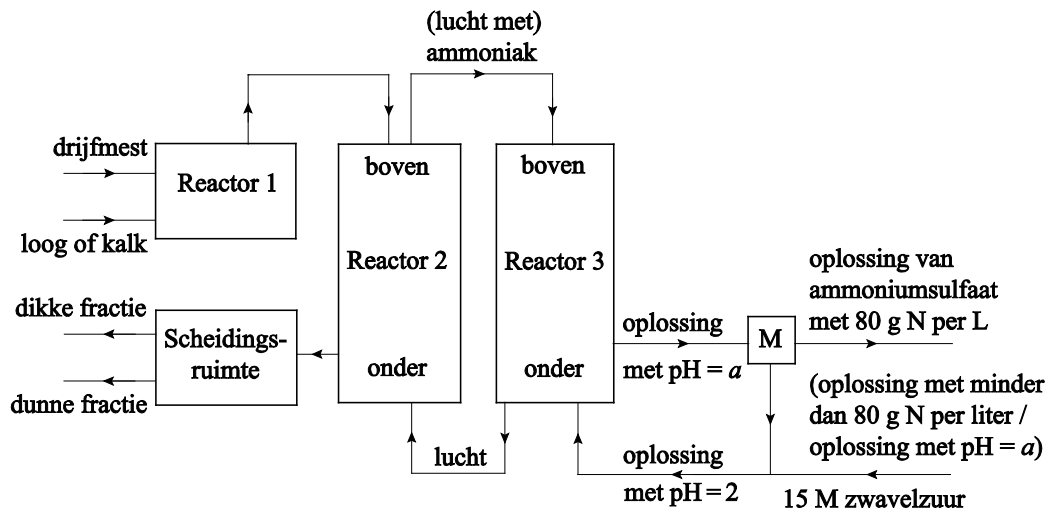
- invoer van oplossing met pH = 2 bovenin reactor 3 1
- aansluiting van 15 M zwavelzuur van buiten op de invoer van de oplossing met pH = 2 bovenin reactor 3 (en op de stofstroom die vanaf M komt) 1
- stroom van lucht vanuit de bovenkant van reactor 3 naar de onderkant van reactor 2 1
- stroom van (lucht met) ammoniak van de bovenkant van reactor 2 naar de onderkant van reactor 3 1

Indien één van de volgende antwoorden is gegeven: 3

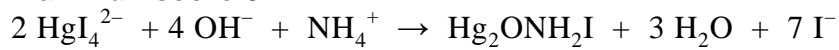

of

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

18 maximumscore 3

- Hg balans, N balans en I balans juist 1
- O balans en H balans juist 1
- ladingsbalans juist 1

Vraag	Antwoord	Scores
19	<p>maximumscore 5</p> <p>Een voorbeeld van een juiste berekening is:</p> $\frac{\frac{4,6}{10^6} \times 10,0 \times 1,0}{14,01} \times \frac{1,0 \times 10^3}{10,0} \times 10^{-3} \times 10^6 \times 120 = 1,3 \text{ (m}^3\text{)}$ <p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="325 667 1369 779">• bepaling van het aantal g N in 10,0 mL oplossing P: de afgelezen massa-ppm (4,6) delen door 10^6 (massa-ppm) en vermenigvuldigen met 10,0 (mL) en met $1,0 \text{ (g mL}^{-1}\text{)}$ 1 <li data-bbox="325 779 1369 1010">• omrekening van het aantal g N in 10,0 mL oplossing P naar het aantal mol NH_3 dat uit 1,0 mL onverdunde vloeibare mest kan worden gevormd (is gelijk aan het aantal mol N in 1,0 L oplossing P): delen door de massa van een mol N (bijvoorbeeld via Binas-tabel 99: 14,01 g) en vermenigvuldigen met 1,0 (L) en met $10^3 \text{ (mL L}^{-1}\text{)}$ en delen door 10,0 (mL) 1 <li data-bbox="325 1010 1369 1122">• omrekening van het aantal mol NH_3 dat uit 1,0 mL onverdunde vloeibare mest kan worden gevormd naar het aantal mol zwavelzuur dat daarmee reageert: delen door 2 1 <li data-bbox="325 1122 1369 1279">• omrekening van het aantal mol zwavelzuur dat reageert met de NH_3 die kan worden gevormd uit 1,0 mL vloeibare mest naar het aantal m^3 15 M zwavelzuuroplossing: delen door 15 (mol L^{-1}) en vermenigvuldigen met $10^{-3} \text{ (m}^3 \text{L}^{-1}\text{)}$ 1 <li data-bbox="325 1279 1369 1431">• omrekening van het aantal m^3 15 M zwavelzuuroplossing dat reageert met de NH_3 die kan worden gevormd uit 1,0 mL vloeibare mest naar het aantal m^3 15 M zwavelzuuroplossing dat nodig is voor 120 m^3 vloeibare mest: vermenigvuldigen met $10^6 \text{ (mL m}^{-3}\text{)}$ en met 120 (m^3) 1 </p>	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

HIV-teststrips

20 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Het aminozuur histidine/lysine/arginine. De zijketen van dit (basische) aminozuur kan een H^+ opnemen waardoor deze een positieve lading krijgt (en een ionbinding met $C_{12}H_{25}SO_4^-$ gevormd kan worden).

- juiste aminozuur genoemd 1
- juiste verklaring 1

Indien een antwoord is gegeven als: „Histidine, want de zijketen van dit aminozuur kan een positieve lading krijgen.” 1

Indien een antwoord is gegeven als: „Histidine/lysine/arginine, want dit is een basisch aminozuur.” 1

Opmerkingen

- Wanneer niet de naam van een aminozuur, maar het juiste één- of drielettersymbool is gegeven, dit niet aanrekenen.
- Wanneer in een overigens juist antwoord als aminozuur tryptofaan/asparagine/glutamine is genoemd, dit goed rekenen.

21 maximumscore 3

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

$$- \frac{1,0}{112} \times \frac{5,0}{9,0} \times 288,4 = 1,4 \text{ (g SDS)}$$

- De massaverhouding tussen het toegevoegde SDS en de aminozuureenheden is: $\frac{5,0 \times 288,4}{9,0 \times 112} = \frac{1,4}{1,0}$.

Dus is per 1,0 g eiwit 1,4 g SDS nodig.

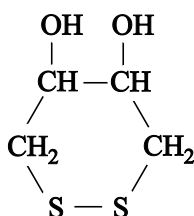
- berekening van het (gemiddelde) aantal mol aminozuureenheden in 1,0 g eiwit: 1,0 (g) delen door de (gemiddelde) massa van een mol aminozuureenheden (112 g) 1
- omrekening van het (gemiddelde) aantal mol aminozuureenheden in 1,0 g eiwit naar het aantal mol $C_{12}H_{25}SO_4^-$ ionen dat daaraan kan worden gebonden: vermenigvuldigen met $\frac{5,0}{9,0}$ 1
- omrekening van het aantal mol $C_{12}H_{25}SO_4^-$ ionen dat aan 1,0 g eiwit kan worden gebonden naar het aantal g SDS: vermenigvuldigen met de massa van een mol SDS (bijvoorbeeld via Binas-tabel 99: 288,4 u) 1

of

Vraag	Antwoord	Scores
	<ul style="list-style-type: none"> • berekening van het aantal u toegevoegd SDS om 5,0 $C_{12}H_{25}SO_4^-$ ionen te leveren: 5,0 vermenigvuldigen met de molecuulmassa van SDS (bijvoorbeeld via Binas-tabel 99: 288,4 u) • berekening van het gemiddelde aantal u van 9,0 aminozuureenheden: 9,0 vermenigvuldigen met 112 (u) en conclusie 	2 1
	Indien in een overigens juist antwoord in het eerste bolletje niet de 'molecuulmassa' van SDS is gebruikt maar de massa van het $C_{12}H_{25}SO_4^-$ ion, leidend tot de conclusie dat per 1,0 g eiwit 1,3 g SDS nodig is	2

22 maximumscore 3

Een juist antwoord kan er als volgt uitzien:

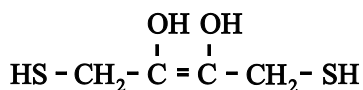

- een cyclische structuur getekend met vier C atomen en twee S atomen 1
- vier C atomen en twee OH groepen op de juiste plaats 1
- een zwavelbrug op de juiste plaats 1

Indien een antwoord is gegeven als: 2

Indien een structuurformule is getekend met twee OH groepen, maar zonder zwavelbrug, die voldoet aan de molecuulformule $C_4H_8O_2S_2$, bijvoorbeeld een structuurformule als: 1

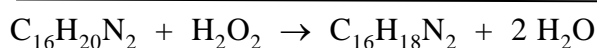
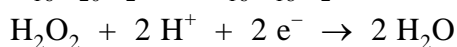
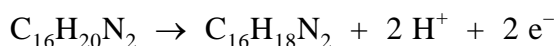
Vraag	Antwoord	Scores
23	<p>maximumscore 2</p> <p>Een voorbeeld van een juist antwoord is: De zwavelbruggen zorgen voor de driedimensionale structuur van de eiwitketen / voor de dwarsverbindingen in de eiwitketen. Dat is onderdeel van de tertiaire structuur. DTT verbreekt dus de tertiaire structuur.</p> <ul style="list-style-type: none"> • de zwavelbruggen zorgen voor de driedimensionale structuur van de eiwitketen / voor de dwarsverbindingen in de eiwitketen • conclusie <p>Indien een antwoord is gegeven als: „De secundaire structuur wordt in stand gehouden door waterstofbruggen. Die worden niet door DTT verbroken. DTT verbreekt dus de tertiaire structuur.”</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
24	<p>maximumscore 3</p> <p>Voorbeelden van een juist antwoord zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> – $3 \times \frac{(160 + 120 + 66 + 55 + 51 + 41 + 31 + 24 + 17) \times 10^3}{112} > 9749$, dus er is overlap. – De gemiddelde massa van het aantal aminozuren waarvoor 9749 nucleotiden coderen, is $\frac{9749}{3} \times 112 = 3,64 \cdot 10^5$ u. De massa van (bijvoorbeeld) de eiwitten gp160 tot en met gp55 is $(160 + 120 + 66 + 55) \times 10^3 = 4,01 \cdot 10^5$ u en dat is al groter dan $3,64 \cdot 10^5$ u. Dus moet er overlap zijn. <ul style="list-style-type: none"> • berekening van de totale massa aan aminozuureenheden in de HIV-eiwitten: $(160 + 120 + 66 + 55 + 51 + 41 + 31 + 24 + 17) \times 10^3$ (u) • omrekening van de totale massa aan aminozuureenheden in de HIV-eiwitten naar het totale aantal aminozuureenheden in de HIV-eiwitten: delen door de gemiddelde massa van een aminozuureenheid (112 u) • omrekening van het totale aantal aminozuureenheden in de HIV-eiwitten naar het aantal nucleotiden dat nodig is om voor zoveel aminozuren te coderen: vermenigvuldigen met 3 en conclusie <p>of</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>

Vraag	Antwoord	Scores
	<ul style="list-style-type: none"> • berekening het aantal aminozuren waarvoor 9749 nucleotiden coderen: 9749 delen door 3 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • omrekening van het aantal aminozuren waarvoor 9749 nucleotiden coderen naar de gemiddelde massa van dat aantal aminozuren: vermenigvuldigen met de gemiddelde massa van een aminozuureenheid (112 u) 	1
	<ul style="list-style-type: none"> • berekening van de totale massa van (bijvoorbeeld) de eiwitten gp160 tot en met gp55: $(160 + 120 + 66 + 55) \times 10^3$ u en conclusie 	1

Opmerkingen

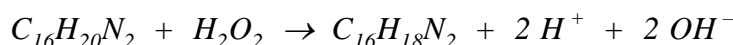
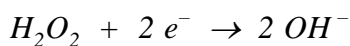
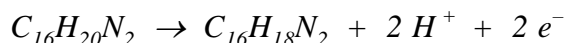
- Wanneer een antwoord is gegeven als: „De massa van de vier zwaarste eiwitten is groter dan $\frac{9749}{3} \times 112 = 3,64 \times 10^5$ u, dus moet er overlap zijn.”, dit goed rekenen.
- Wanneer een fout tegen de significantieregels is gemaakt, dit hier niet aanrekenen.

25 maximumscore 4

- in de vergelijking van de halfreactie van TMB $C_{16}H_{20}N_2$ voor de pijl en $C_{16}H_{18}N_2$ na de pijl
- in de vergelijking van de halfreactie van TMB $2 H^+$ en $2 e^-$ na de pijl
- juiste vergelijking van de halfreactie van waterstofperoxide
- beide vergelijkingen van halfreacties juist gecombineerd en wegstrepen van H^+ voor en na de pijl

Opmerkingen

- Wanneer het volgende antwoord is gegeven:

gevolgd door $2 H^+ + 2 OH^- \rightarrow 2 H_2O$, dit goed rekenen.

- Wanneer in plaats van reactiepijlen evenwichtstekens zijn gebruikt, dit niet aanrekenen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

26 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- Om de kans op een vals positieve of vals negatieve uitslag zo klein mogelijk te maken.
- Om te controleren of de strips nog werkzaam zijn.

Een voorbeeld van een onjuist antwoord is:

Dat doen ze om een betrouwbaar testresultaat te krijgen.

Bronvermeldingen

Mest verwerken

naar: <http://www.emis.vito.be/AFSS/fiches/technieken/MEST - strippen en absorberen van ammoniak.pdf>